Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt V.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

CAPVT V.

An etiam in Christi sanguine et reliquis pertinentibus ad naturam humanam fuerit Filio hypostatica.

Ex dictis superiori capite patet unionem hypostaticam fuisse in corpore Chri, per sequens in illi partibus naturalibus et corporis quae informantur ab alia retab, huiusmodi. et saltem partes veniunt ante corporis et compartia pro fuisse Verbo hypostatice, virtutem supra ostendimus, iam vero definendum est an etiam alia, alia de humanam Chri naam ptinentia, quae aut certum est informari ab tia aut controversum, vtr. habuerint in a unione hypostatica cum Verbo, ita ut fuerint immediate unita cum Verbo ian vero solum mediate, quatenus erant unitae aut iunctae cum partibus humanae Chri quae Verbo immediate unitae, illa vero sit sanguis et reliqui tres humores id est bilis, phlegma et melancholia, pterea dentes, ungues, capilli et accidentia tum corporis, tum tia Chri.

Duo imo. sanguis Chri Dni fuit immediate unitus Verbo. ita S. Thomas et alymulti Theologi quos referunt et sequuntur Suarez disp. 45. sect. 6. § dico imo. et Vasquez disp. 56. cap. 4. imo dicti Authores asserunt id hoc negare, aut temerarium et erroneum, strarium tn docuit Durandus in 4to dist. 10 q. 1. num. 15. et fmulti aly apud Vasquez disp. citt. cap. 3.

Pbt. 2do imo ex Senente Sto in extravaganti Unigenitus de poenitentiis et remissionibus. vbi Pontifex de Chri sanguine sic loquitur: quem in ara crucis innocens immolatus n pretiam sanguinis modicam, quae fte pp unionem ad Verbum pro redemptione totius humani generis sufficiat, sed velut fidam profluvium noluit effundere. particula e. illa pp unionem ad Verbum referunt ad Chri sanguinem, n a. et eius humanitatem, cum ibi n est sermo de Chri humanitate sed tm de sanguine, Pontifex a. adhoc definiendum habuit fundamentum in plurib testimoniis Scripturae, Patrum et Philosophorum, quae videre licet apud Vasquez disp. citt. cap. 6.

Pbt. 3tio ex Concilis nempe ex Cheslino can. 5 vbi dicitur Verbum ac nos crucifixum carni et sanguini. ex 5 Synodo generali act. 6 n janum post medium vbi, ~~tum~~ approbatur Cyrilli Alexandrini epistola, in qua dicitur verum natalem Dei carnem et sanguinem assumpsisse, et ex alis Conciliis quae habes apud Suarez loco citt. D. secundo principaliter probatur.

Tertio pbt: ga Verbum divinum n est minus per vomitantiam sub ~~vinci~~ specie in Eucharistia, quam sub speciebus panis et n est minus virtutem sanguini quam corpori et, id est immediate virtutem corpori et etiam immediate unitam sanguini. Prior neg: pbt: ga cum ex vi verborum secretorum calicis

solus

solo sanguis sit sub specie vini, si Verbum Divinum non est immediate
unitum sanguini, Verbum non est unitum specie per concomitantiam saltem
immediate. Sed ad summum mediante corpore. Et sic, ac proinde si in triduo
mortis Chri fuisset consecratio calix, Verbum quod fuisset sub specie vini per con-
comitantiam, quod videtur esse non solum vera eorum sensum fidelium, sed etiam
vera Chri verba Joan. 6. ubi idem Chrs de sua carne et sanguine haec dixit:
caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus, qui manducat meam car-
nem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in eo quod Chri sanguis non est ex
vi verborum secundum esse, sub specie vini, quin etiam sub illis per concomitantiam
sit Verbum. neq obstat quod Trident. ~~quod~~ sess. 13. c. 3 solum asserat divinitatem
esse in Eucha per concomitantiam ex vi unionis cum Alia et corpore, nam ubi
nomen corporis comprehenditur etiam sanguis, siquidem Concil. ubi loquitur
de corpore humano integro et perfecto quod etiam sanguinem includit, ut infra patebit.

Denique ~~etc~~: quod licet sanguis non sit pars informata ab Alia vel Aliata,
ut veteram nonnulli voluerunt, qui plurimum conferre in Phia recaqui solent,
quinet tn ad veritatem et integritatem corporis humani sive humanae naturae,
quae est immediate Verbo unita, siquidem, hoc quod et esse integer absq sanguine
imo neq sic absq sanguine naturaliter esse potest vel per instans, et ideo Aristoteles lib. 2
de partibus animalium cap. 2. 8 et alibi. Galenus lib. 2 de elementis unitis et alii
Philosophi sanguinem enumerant inter partes animales, imo et Concil. Trident.
sess. 13 cap. 7 sanguinem appellat partem corporis, cum asserit sanguinem
esse sub specie panis ex vi illius sectionis, qua partes corporis inter se
copulantur. nximus a. sanguinem enumerari recte inter partes quae non=
tes ad integritatem corporis et animalis, facta utitur sanguine tanquam in=
strumento ad multas vitae operationes, ita ut Aristoteles lib. 2 de partibus animalium
cap. 7 doceat sanguinem esse instrumentum Alia sicut ascia est instrum. fabri.
Insuper sanguis membra fovet ac vivificat calore suo nunquam illa moveri
non potest. denique inservit ad nutritionem partium corporis, et ideo Philosophus
lib. 3 de partibus cap. 5 docet sanguinem esse totius corporis matrem, et esse irriguum
per venas ductum per illas in totam corpus ob eandem causam qua ducitur
aqua per sulcos et riulos in olera et plantas, nempe ut alimentum corporis.
sicut aqua ex oleris et plantis, ex his igitur patet sanguinem pertinere
ad integritatem corporis humani et humanae naturae, et per sequens Chri san=
guinem fuisse immediate unitum Verbo, quod et colligi potest ex supradictis, illi=
gendum est non solum de sanguine, qui est in venis et corde, sed etiam de illo
qui est in hepate, et recenter elaborato et, quicquid dixerint Cajetanus et Sylvester
apud Vasquez disp. cit. cap. 5.

Ex dictis infero vatec etiam probabile esse quod spiritus vitales et animales
influerint immediate unitis Verbo, quia servient ad integritatem naturae humanae
tanquam aliquid genus, sine quo vivere nec per instans ~~vivere~~ vivere aut

generari

operari et, sicut dictum e de sanguine. sentiunt Suarez disp. 15 sect. 7.
et Vasquez disput. 26 cap. 7.

Obiues: si sanguis esset immediate unitus Verbo sequeretur per
conuersionem idiomatum hoc dici posse sanguis, et sanguis e Deus, sicut
dicitur hoc e Deus, et Deus e hoc. seq: a. e falsa.

R negando seq: qa idiomata non concentur nisi inter naras
integras quae non sunt ullo modo partem partis, sanguis a. non e huiusmodi, et
ideo non ab dici Deus e sanguis, sicut recte dici Deus e Alia, licet Verbum
quantum ut unitum Alia Christi, atq hinc sit non hoc simpliciter et absolute
dici qd Deus assumpserit quas naras sed tam, qa licet sanguis hab. quan
substantialem distinctam ab Alia, cum in ex sua naa deseruiat vita animalis
et hac de eia tanquam pars cum eo comparetur, ita iuxta communem lo:
quendi modum non dicitur simpliciter et diuerta naa ab animali, neq absolute
humanitas et sanguis dicentur et due naa, vt bene notauit Vasquez loco citato.

Dico 2do etiam reliqui humores id est biles, phlegma et melancholia
fuerunt immediate uniti Verbo diuino. Suarez loco cit. sect. 7. Vasquez
disp. allegata cap. 6. et alij apud Suarez ibidem, ratio e, qa massa sangui:
nea, nec sanguis qui e in venis animalis e necessario ad nutritionem,
vitam, et operationes animalis sit admixtos etiam illos tres humores, et quidem
necessario, alioquin non esset aptum tam instrum vel maa apta ad nutri:
tionem partium corporis, nec ad generationem spirituum vitalium et animalium,
vt docent Medici, et ideo nomine sanguinis accipitur tota illa massa san:
guinea, vt Medici loquuntur quae continetur in venis animalis, et constat ex
quatuor humoribus ~~vel~~ bili videlicet, phlegmate, melancholia, et san:
guine puro. et etiam dicti tres humores quos contradistinguimus a
puro sanguine pro, quatenus cum eo et iuncti vel mixti pertinent ad inte:
gritatem animalis vel corporis, et ideo fuerunt immediate uniti Verbo diuino,
sicuti dictum e de sanguine.

Quares: an supradicta in 2da conclusione intelligenda sint de illis
tribus humoribus etiam existentibus extra venas in proprio vase vel
conceptaculo. R imprimis me neminem videsse qui de hac re in
particulari tractet. tertio dico phlegma vel pituitam habere pro:
prium conceptaculum, ~~ita tot~~ pituita per ulteriorem secretionem et
conuersionem in alimentum partium corporis, vt tradunt Medici, ita vero
bilis et melancholia secundum multas sui partes sit oro ingesta ad nutri:
tum et oro excrementitiae, quae partes per ulteriorem concoctionem
fiunt deteriores, et ideo naa vnum peculiare vas ad recipiendas vel attra:
hendas partes bilis ineptas ad nutritionem et oro excrementitias insti:
tuit, id a Mejerio dicit istis verbis: folliculus fellezus. alterum ad reci:
piendas et attrahendas partes melancholicas similiter oro ineptas ad nu:

tritionem

titionem do felleo & lien appellatur. quamvis a. dici debeat
humanam Chri naam habuisse. proprium bilis ac melancholiae concepta-
culum, nec credamus illam fuisse monstrosam, si tn verum sit do asserit
Cortes lib. 4 de partibus animalium cap. 2. nempe do aliqui homines non habent fel
do & bilis, ergo illi qui hns salubrem iecoris constitutionem felle care-
ant, cum in Chro fuerit optima & saluberrima quam partium constitutio,
consequenter etiam asseremus erit maxime Christum felle caruisse, & per
consequens non habuisse bilem in proprio eius conceptaculo quae est immediate
vnita Verbo & est do excrementitia.

Verum si etiam humana Chri naa bilem in sede propria suam
habuit, eo do necesse sit, vt aliqui volunt, ex quacunq conductione excerni aliquid
bilis do in folliculo felleo recipiatur, & acrimonia sua attenuetur vt ipsa sit na-
do excretionem irritentur & cibi reliquias abstergantur. dici est probabile
& do bilis in folliculo felleo constituta immediate fuerit vnita Verbo, do vide-
licet illa ottam pertinebat ad integritatem & perfectionem naae humanae tanquam
aliquid ei subordinatum & subseruiens. idem fa. iuxtam eadem ratione asseri ob de me-
lancholia recepta in liene, secundum lien mediante atra bilis siue melancholia
non solum fameae conferat, vt asserunt theorici, sed etiam actionem ventriculi ad-
iuuat, vt docet Galenus lib. 5 de vsu part. cap. 4. vbi sic ait: atra bilis ventricu-
lum intendit & strahit in superiorem cosqz tubos circumplecti atq retinere quousq
fuerint pertecti.

Ex dictis in superioribus duabus schedis stat vnionem hypostaticam
humanae naae cum Verbo, ita fuisse vnam simplicem, vt tn haberet aliam vnio-
nem do distinctam sibi subordinatam nempe illam quae fiet in humoribus,
fa. cum humores non pertinerent cum corpore sed in eo sint tanquam in vase,
non potuit de vnica vnio in humanitate & in humoribus. dicetur tn vnio
hypostatica fuisse vna, qa. vnio ipsius naae humanae prius sumpta vere fuit
in se vna. sed subordinata erat vnio recepta in humoribus, ita vt ex illis
constitueretur vna totalis vnio naae humanae integra & perfecta.

Dico 3tio. probabile. & dentes, vngues, & capillos fuisse per vnio-
nem hypostaticam immediate vnitos Verbo. contentis Suarez disp. 15 sect. 7.
& alij apud illum; & tn vera Vasquez loco citato. vbi de negat de vngibus & ca-
pillis. Prob. qa. non solum probabile & dentes & vngues informant ob tra-
cabili, sed etiam alii sit de integritate corporis humani & parte est necessari
tum ad ornamentum tum ad alias actiones humanas. similiter capilli
pertinent ad complementum & ornamentum corporis humani, & ideo erunt
etiam in corporibus resurgentium, neq hri corpq carebit illis in Euchrist.
Sexto & probabile & dicta ea fuisse immediate Verbo vnita, praesertim cum
ex altera parte nulla sit repugnantia, nec vllum incommodum.

Dico vltimo. Neq accidentia hia, neq accidentia corporis Chri

potuerunt

potuerunt se immediate vnita Verbo diuino. Suarez disp. citt. sect. 2. vbi recte docet idem supponi ab omnibus fere Theologis. Dixi immediate, qa illa fuisse vnita Verbo mediante nata humana ita vt possent denominare Christum e Deum v. g. quantum, coloratum, visibilem &c, certum ordo e, pt ex Concilijs & PP. Suarez vbi eum docet. Pbt: qa si accidentia Stae vel corporis Chri fuisset immediate vnita Verbo necessario fuissent illi vnita per vnionem nbi superadditam, vt colligi pt ex supradictis ad obtendendum nam humanam per aliquem nbi superadditum fuisse Verbo vnitam, sed nullam accidens per vnionem nbi superadditam pt e vnitum Verbo diuino. Minor, in qua est difficultas, pbt: qa vnio illa superaddita quae mediante accidens vniretur Verbo, vel faceret vnum per se cum accidente, vel n faceret vnum per se sed vnum per accidens. Quam dici n pt, qa si vnio illa faceret vnum per accidens cum accidente, neq per vnionem illam aut per ipsum Verbum supleretur accidentis inhaerentia in sbto, siquidem neq per Verbum neq per vnionem illam ipsum accidens vltime completur in rade accidentis, sicut vltime completur in rade accidentis per ipsam inhaerentiam in sbto, qua facit vnum per se cum accidente e ipsum constituit vltimo actuans vel informans accidentaliter sbtu. Q. accidens n dest Verbo immediate vnitum, qa si dest immediate vnitum Verbo deberet Verbum mediante vnione supplere in accidente id qd ipsum sit mediante inhaerentia in sbto, sicut qa substantia nata humana e immediate vnita Verbo, ipsum Verbum mediante vnione hypostatica supplet in nata humana defectum propriae subsistiae e vltime illam terminat e complet in rade subsistiae.

Quod a. negdici sint qa si accidens per vnionem superadditam ad vnitum Verbo, eadem vnio faceret vnum per se cum accidente, pbt: qa vel faceret vnum per se cum accidente in rade subsistiae, vel in rade accidentis; at neutrum dici pt. pbt qa impossibile n faceret vnum per se cum accidente in rade subsistiae, qa vnum per se in rade subsistiae n pt fieri nisi ex substantijs vel substantialibus, vt compertum e ex Phis, atqui accidens neq substantia neq aliquid substiale, & ex accidente e eius vnione cum Verbo n fieret vnum per se in rade subsistiae. Iterea neq vnio illa faceret cum accidente vnum per se in rade accidentis, qa si faceret vnum per se cum accidente in rade accidentis, ipsum accidens per eandem vnionem vltime completur in rade accidentis, pt n pt accidens aliter facere vnum per se cum alio in rade accidentis, cum sit capax alterius complementi deq sit vnum completum nisi respectu ejusdem complementi, atqui accidens vltime completur in rade accidentis e accidens in actu 2do accidere alteri tanquam subiecto mediante inhaerentia in eodem subiecto & si ex accidente e vnione cum Verbo fieret vnum per se in rade accidentis, ipsum accidens in actu 2do accidens Verbo, e per sequens in eo inhaereret e ipsum afficeret, q e dno impossibile, vt stat ex supradictis.

Rechs

R. debis accidens per vnionem cum Verbo habere tm qd ab eodem Verbo sustentetur, n. a. qd inhæreat in Verbo vel ipsum afficiat.

Contra e, qa Verbum aut per modum sbti aut per modum suppositi sustentaret accidens, neq e. datur aut assignari pt alius modus sustentandi, atqui si dicatur primum tunc accidens inhæreret in Verbo, qa tunc vnio accidentis cum Verbo haberet raoem sustentaois subiectiuæ, e per sequens raoe inhærentiæ, vt per se ptt, atq ita accidens mediante illa vnione inhæreret in Verbo, si vero dicatur 2dum ctra e, qa sustentare aliquid per modum suppositi e vltimo complere illud in raoe substiæ e facere vnum per se cum illo in raoe substiæ, atqui accidens n e complebile in raoe substiæ cum sit extra genus substiæ e aliquid ei oio oppositum, neq pt facere vnum per se cum alio in raoe substiæ, vt ptt ex supradictis.

R. debis rursum accidens mediante vnione cum Verbo sustentaret ab eo in gnre caæ efficientis, atq ita Verbum eminentiori modo e absq sui imperfectione tribueret accidenti id qd alias accidens haberet a sbto sustentante.

Contra e, qa sustentare accidens in gnre caæ efficientis nihil e aliud quam illud caare vel seruare per actionem independentem a sbto sustentante, sicuti Deus per similem actionem conseruat accidentia in Eucharistia Smto, atqui hoc n e accidens ee vnitum immediate hypostasi Verbi, vt ptt ex eo qd Eucharistia accidentia per huiusmodi actionem a Deo sustentant nec tn st immediate vnita vlli diuinæ hypostasi. pterea accidens sustentari a Deo in gnre caæ efficientis, nihil e aliud quam accidens per actionem peculiarem vniri Dei oipoiæ tanquam effectum suæ caæ efficienti, e per sequens hoc modo accidens n pt ee magis vnitum vni psonæ diuinæ quam alteri, sed æq oibus tribus psonis e mediate, quatenq ipsum accidens mediante actione dependet ab oipoia quæ e æq coiis oibus tribus psonis e principium ois actionis ad extra, ac proinde hæc vnio accidentis cum Deo n e illa de qua sermo e cum quæritur: an Verbum potuerit assumere accidens sicut assumpsit naa humana, siue qd idem e: an accides corporis vel Aiæ Chri fuerit aut potuerit ee vnitum Verbo immediate sicut ei fuit vnita naa humana. atq ex his colligi pt multo minus accidens potuisse ee immediate vnitum Verbo, ita vt etiam simul eet actu inhærens in Aia Chri vel corpore.

Obycies: Concilia eodem modo dicunt Verbum assumpsisse Aiam e operaoes E sicut Aiam assumpsit immediate ita e operaoes, e per sequens accidentia fuerunt immediate vnita Verbo.

R. Concilij verba de Aia e operaoibus illigenda ee iuxta capacitate Aiæ e operaoum, e qa Aia e capax substiæ n. a. operaoes, ideo Concil. ita illigenda st vt velint Aiam Chri fuisse immediate assumptam e immediate Verbo vnita, operaoes vero solum mediate, ide, fuisse assumpta e vnita solum vt accidentia

afficientia

affirmantur quam substantiam unitam.

Denique illud addendum est, quod humores aqueus, crystallinus, & vitreus, ex quibus oculus constituitur, non sint ullo modo continuati cum sanguine, cum ex altera parte, nec sint continuati cum tunicis, quibus tanquam vasis continentur, necesse erit dicere, ut praetactis humoribus peculiarem fuisse unionem hypostaticam, ut colligi ex supradictis subordinatam in unioni hypostatica. humanae Chri nao, cum oio dicendum sit eosdem humores fuisse hypostatice. unitos Verbo, ut colligi ex supradictis de sanguine.

CAPUT VI.

An Verbi Incarnati unionem merita aliqua praecesserint?

Huius vs de quibus S. Thomas agit art. 8. q. e 10 & videri potest apud alios, cum sit facilia st, agimus hic deo de idem S. Doct. tradit art. 11 quoniam a difficultas et illam dubiciter. imo de meritis humanitatis Chri, donec de meritis Bmae Virginis & Patrum veteris testamenti; ideo, ut illa duo seorsum examinentur, caput hoc in duas partes dividemus.

PRIMA PARS.

An Christi humanitas meruerit unionem hypostaticam?

Ideo comes & recepta sentia est Christum per suam humanitatem non meruisse unionem hypostaticam, ut nullus adhuc, teste Vasquez disp. 20 cap. 1. inter eadem humanitate fuisse meritum unionis hypostatica. contra hanc sentiam tradit & probat Divus Thomas in hoc articulo, ibi Cajetanus. Suarez disp. 15 sect. 2. Huarez 2 jmam partem disp. 15. Vasquez loco citt. sequuntur ocs recentiores in hoc art. & alij Theologi, nos a. ut hanc rem discutiamus exactius, non modo inquiremus an Chri humanitas meruerit unionem hypostaticam operibus eam praecedentibus, sed etiam an eam meruerit meritis ipsam sequentibus, cum de hoc etiam sit de difficultas, eo quod Chri per opera tempore sequentia gratam Patrum veteris Testamenti, meruerit illis caelo gratam, quoniam verum id negaturi sumus, postea examinandum erit an saltem humanitas Chri potuerit mereri unionem meritis eam praecedentibus vel sequentibus, adhoc a. totum clarius praestandum hanc jmam capitis partem in dubias dubitaocs subdividemus.

Prima dubitaõ: An Chri humanitas meruerit unionem meritis eam praecedentibus vel consequentibus?

Praemittendum est pro solutione controversiae meritum quod Bonum est duplex. alterum dicitur meritum de condigno. alterum meritum de congruo. meritum de condigno est bonum opus quod habet aequalitatem proportionis quam

ut cum